

Agricultura în impas

2

„Moldova are la dispoziție un număr limitat de opțiuni privind politicile promovate”

3

Moldova pe locul 95 în topul Forbes al celor mai bune țări pentru afaceri

5

Editorial

Vlad BERCU

Comerțul exterior la început de an pe minus

Comerțul exterior moldovenesc a scăzut în ianuarie cu peste 20 la sută, pe fondul înrăutățirii situației economiilor țărilor cu care Moldova face comerț și a consumului în aceste țări, precum și reducerii cererii pe intern.

Biroul Național de Statistică anunță că în ianuarie, exporturile a căror scădere a început încă din luna noiembrie a lui 2008, au avut un declin de 19,7%, cea mai mare contracție din ultimii cinci ani, iar importurile s-au redus cu 22,8%. Cifra de exporturi de 71,1 mil. USD și, respectiv, importuri de 201,9 mil. USD, este departe de nivelul din anul trecut, deși este comparabilă cu cea din ianuarie 2007.

Ce mai arată statisticile?

Livrările de produse moldovenești în țările CSI s-au contractat în ianuarie cu 25,9%. Este cea mai mare cădere după aprilie 2006 când, ca urmare a introducerii de către Rusia a embargoului la importul de produse alcoolice din Moldova, exporturile spre est au căzut cu peste 50 la sută, pe când în martie erau pe plus. Fluxul de mărfuri pe direcția UE a fost afectat mai puțin, în ianuarie livrările exportatorilor moldoveni pe piața europeană au fost cu 17% mai mici decât în perioada respectivă a anului 2008.

La importuri se înregistrează o tendință inversă, cea mai mare contracție - de 43,4% - e în relația cu

țările Uniunii Europene, a căror economii se află în recesiune, în timp ce importurile din țările CSI s-au redus cu 7,9%. Criza a înclinat balanța importurilor spre Est, ponderea țărilor CSI în valoarea totală a mărfurilor importate de Republica Moldova majorându-se de la 38,34% în 2008 până la 45,70% în ianuarie 2009, în timp ce cota UE a coborât de la 42,27% la 30,99%. La exporturi cotele pe zone sunt comparabile cu cele din anul trecut.

Statisticile pe ianuarie par să confirme, exportul produselor alimentare se va menține pe linia de plutire și va fi mai puțin afectat de criză, spre deosebire de industria textilă sau

materialele de construcție. Exportul de materiale textile și articole din aceste materiale a scăzut în ianuarie cu 21%, iar cererea la covoare în genere s-a redus cu aproape 40%. Și produsele industriei chimice sunt cu mult mai puțin solicitate peste hotare. Încălzimintea la fel, iar exportul de paste de lemn, care are o cotă mică, a căzut considerabil.

Odată ce din exterior vin mai puține comenzi pentru industria ușoară și importul de materiale textile s-a redus cu aproape un sfert. Și importul de metale comune și, respectiv, vehicule a căzut aproape la jumătate. S-a redus considerabil cererea la articole din piatră, ipsos, ciment și alte materiale, la hârtie și carton. Pe de altă parte, au fost aduse în țară mai multe mașini, aparate și echipamente.

După criza financiară din 1998 au intervenit mari schimbări în geografia comerțului exterior. Orientat până la criză, în fond, spre est, comerțul exterior s-a întors cu fața spre vest și a pășit tot mai puternic în ultimii ani spre Europa. Ne putem aștepta la schimbări și după actuala criză? Ceea ce, cred eu, va arăta altfel va fi consumul, care până la criză a fost cu totul excesiv și peste necesități..

vladbercu@businessexpert.md

● Evenimentele săptămânii

Leonid Talmaci: micșorarea rezervei este explicată de raportul dintre euro și dolar. „Avem în rezerve mai multe tipuri de valută, dar le exprimăm în una singură - dolarul SUA, deoarece anume această valută este utilizată, preponderent, în tranzacțiile dintre agenții economici. Dacă în ultimii doi ani valuta americană se deprecia față de euro, atunci în ultimele șase luni se înregistrează o operațiune inversă. Adică avem în rezerve aceeași sumă, care a fost și mai devreme în valută europeană, iar transformată în dolari, suma este mai mică. Acest lucru se întâmplă, în prezent, în toată lumea. Dacă într-o bună zi valuta europeană se va aprecia brusc, așa cum a fost un an în urmă, atunci rezervele valutare raportate în dolari americani, respectiv, vor crește”, a explicat Guvernatorul BNM, într-un interviu acordat ziarului Nezaavisimaia Moldova. Totodată, Leonid Talmaci a menționat că alte două motive cărora se datorează micșorarea rezervelor valutare sunt vânzările și onorarea datoriilor externe. Guvernatorul BNM a mai spus că, actualmente, pe piața valutară cererea pentru valută străină depășește oferta. „După părerea mea problema de bază pe piața valutară rămâne convertirea în valută străină a depozitelor în lei, care are loc în urma așteptărilor nefondare cu privire la devalorizarea leului, provocate de unele declarații din mass-media și care nu corespund realităților”, a spus Talmaci.

Companiile de asigurări își majorează capitalul social conform noilor cerințe. Astfel, Comisia Națională a Pieței Financiare aprobat majorarea capitalului social al companiei „Artas”, de la circa 4 mil de lei la 6 mil de lei din contul profitului nerepartizat pentru anul 2008. De asemenea, compania „Victoria Asigurări” a primit avizul privind majorarea capitalului social cu 5 mil de lei, de la 4 mil la 9 mil de lei din contul profitului nerepartizat al anilor precedenți prin majorarea proporțională a părților sociale ale asociaților. CNPF a mai aprobat decizia de a acorda brokerului de asigurare-reasigurare „Autobin-grup” licență pentru dreptul de a desfășura activitatea de intermediere în asigurări și/sau reasigurări pe un termen de 5 ani.

Agricultura în impas

Federația Națională a Fermierilor (FNF) din Republica Moldova afirmă că mersul lucrărilor agricole de primăvară este în pericol pe fondul crizei economice și a cerut Guvernului un set de măsuri stimulatorii ce ar permite ieșirea din impas.

„Niciodată în ultimii 13 ani nu am avut o situația atât de gravă”, a apreciat într-o conferință de presă Vasile Mârzenco, președintele FNF.

Agricultorii spun că au ajuns într-o stare precară din cauza a doi factori: aprecierea leului a făcut ca produsele moldovenești să fie necompetitive în raport cu cele din regiune, unde valuta a fost depreciată și, în afara de aceasta, a scăzut cererea pe piețele de export, afectate de criză.

Producătorii au solicitat majorarea fondului de subvenționare în agricultură, posibilitatea de a cumpăra motorina fără accize și taxe vamale, subvenționarea dobânzilor bancare pentru creditele acordate în sectorul agricol.

Fermierii spun că au adresat aceste solicitări Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, care, însă, le-ar fi ignorat. FNF a avertizat că ar putea organiza acțiuni de protest după alegeri, în condițiile în care revendicările nu vor fi satisfăcute.

OPINIA EXPERTULUI

Tudor Chiriac: Vinдем astăzi doar jumătate din ceea ce vindeam acum un an

Tudor Chiriac este proprietarul unei afaceri din domeniul prelucrării fructelor și legumelor din orașul Strășeni.

„Reușim să vinдем astăzi doar jumătate din

ceea ce vindeam acum un an. Astfel am ajuns să ne formăm stocuri pentru doi ani de zile”, spune omul de afaceri.

„Principala problemă constă în deblocarea vânzărilor. Datorită aprecierii leului, conservele din Ucraina au ajuns să coste mai puțin decât cele produse la noi, chiar și fiind impozitate și cu cheltuieli de transport. Trebuie să facem ceea ce demult au făcut vecinii noștri – să devalorizăm treptat valuta pentru a susține producătorul local”, spune Tudor Chiriac.

Ministerul Agriculturii: Pentru efectuarea calitativă a lucrărilor de primăvară au fost întreprinse un șir de măsuri

Problema lucrărilor de primăvară a fost subiectul unei ședințe recente la Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, la care au participat factori de decizie, producători agricoli, reprezentanți ai Băncii Naționale și ai băncilor comerciale.

Potrivit unui comunicat de presă, la ședință s-a stabilit că în decurs de 7-10 zile, fiecare agent economic sau persoană fizică va discuta cu filialele bancare din teritoriul modalitatea de conclurare.

De asemenea, s-a anunțat că au început procurările pentru 40 de mii de tone de grâu furajer pentru rezerva de stat, fapt care va reduce din stocuri și va oferi surse suplimentare producătorilor.

Ministerul Agriculturii a mai precizat că au fost achitate toate subvențiile pe anul 2008 și a

început subvenționarea pe anul 2009, astfel fiind puse în circulație peste 200 mil lei.

De asemenea, s-a cerut fiscoi să nu pună sechestru imediat pe conturile producătorilor agricoli care din motive întemeiate întârzie cu plata impozitelor.

„S-a convenit asupra măsurilor, astfel încât să se acorde prioritate salarizării lucrătorilor și efectuării la timp a campaniei de primăvară”, a mai arătat Ministerul Agriculturii.

Vasile Mârzenco: Agricultorii au nimerit în menghină: pe de o parte criza, pe de alta - alegeri

„Funcționarii au acționat până acum doar la nivel declarativ, probabil pentru a se liniști mai degrabă pe sine, decât pe agricultori”, afirmă președintele Federației Fermierilor, Vasile Mârzenco.

Potrivit lui, cele mai mari probleme le resimt crescătorii de cereale și producătorii de legume și fructe. „Chiar și cele mai rentabile întreprinderi își stopează producția. Este, deci, o problemă de ramură”, adaugă expertul.

El spune că agricultorii au nimerit într-o menghină: pe de o parte sunt constrânși de criză, pe de altă parte – este o perioadă electorală și „efectiv nu ai cui te adresa pentru rezolvarea problemelor curente”.

Vasile Mârzenco a spus că Federația Națională a Fermierilor este decisă să organizeze proteste de stradă, însă, ținând cont că în Republica Moldova se desfășoară campania electorală, a suspendat o decizie în acest sens până după alegeri. „Vom aștepta formarea noului Guvern și poziția acestuia față de revendicările fermierilor. În cazul în care nu vom fi auziți, vom organiza ample acțiuni de stradă”, a avertizat Vasile Mârzenco.

DOSAR BUSINESS EXPERT

Pentru Republica Moldova, agricultura este sectorul de bază al economiei cu o cotă de 15,1% în PIB, 60% din exporturi și 40% din populația economic activă a țării.

Chiar dacă reprezintă sursa de venit pentru o parte importantă din populația țării, productivitatea în agricultură și plata muncii sunt considerabil mai joase decât în alte sectoare ale economiei.

Se estimează că sunt necesare investiții în sumă de cel puțin 2 miliarde dolari SUA pentru restabilirea livezilor, viilor și sistemelor de irigare, trecerea fermierilor de la culturi cu investiții și încasări mici, la producția cu valoare înaltă.

Instabilitatea în sectorul agricol este trecută pe seama a două cauze – vulnerabilitatea la factorii climaterici și încrederea exagerată în piața rusească la exporturi, piața care a fost închisă pentru producția agricolă moldovenească în perioada 2005-2007.

În 2008, producția agricolă în Republica Moldova a constituit 16,4 miliarde de lei (1,1 miliarde de euro la cursul de astăzi), în creștere cu 32% față de anul precedent, când țara fusese lovită de secetă.

Anul trecut, pentru prima dată în istoria Republicii Moldova importurile de produse agroalimentare au fost mai mari decât exporturile. Astfel, livrările externe au constituit 595 mil. dolari, în timp ce importurile au depășit 631 mil. dolari. Evoluția a avut loc pe fondul prăbușirii prețurilor pe piața internă la principalele produse agricole – cerealele, oleaginoasele, fructele și strugurii.

Te ajută să crești

Str. Alexandru cel Bun 51
Tel.: 27-93-31, 27-93-13
www.raiffeisen-leasing.md

Raiffeisen
LEASING

„Moldova are la dispoziție un număr limitat de opțiuni privind politicile promovate”

FMI a inclus Moldova în lista țărilor vulnerabile la criză, iar experții au simulat două scenarii – unul optimist și altul pesimist. Al doilea, chiar și la nivel teoretic, prevede consecințe dramatice pentru Moldova: recesiune economică și epuizarea rezervelor. Cât de posibil este acest scenariu în practică? Se pare, însă, că se merge pe scenariul pesimist, dacă luăm în considerare că în două luni și șase zile a lunii martie rezervele valutare s-au redus cu circa 400 milioane de dolari SUA.

În primul rând, este necesar de menționat că studiul respectiv are un caracter teoretic de analiză comparativă a țărilor, fiind incluse un număr mare de state cu venituri mici care sunt afectate de reducerea ritmului creșterii economice. Moldova a fost inclusă deoarece este unul dintre cele câteva state cu venituri mici din Europa. Este necesar de notat că exerciții similare au fost realizate și pentru statele cu venituri mai înalte din regiune. Impactul recesiunii economice globale asupra întregii regiuni este mai grav decât s-a anticipat inițial și multe state se adresează FMI-ului pentru asistență. În consecință, impactul recesiunii economice asupra rezervelor internaționale ale multor bănci centrale a fost mai grav decât s-a prognozat inițial. Desigur, după cum ați menționat Dvs., impactul asupra rezervelor valutare internaționale ale Băncii Naționale a Moldovei este substanțial, dar și nivelul rezervelor internaționale rămâne a fi înalt.

În opinia D-voastră ce căi poate urma Moldova în diminuarea efectelor crizei și dacă există mai multe scenarii, care ar fi cel mai eficient și mai puțin dureros? Care ar fi soluția anticriză cea mai bună pentru Moldova?

Din păcate, similar cu alte state din regiune, Moldova are la dispoziție un număr limitat de opțiuni privind politicile promovate, fapt legat

Interviu cu reprezentantul Fondului Monetar Internațional în Moldova Johan Mathisen

de constrângerile de ordin financiar și necesitatea de a evita creșterea excesivă a poverii datoriei externe a țării. Desigur, că după cum ați menționat și Dvs., există un șir de scenarii și soluția adecvată pentru Moldova, va depinde de un șir de obiective, uneori contradictorii, printre care ar fi necesitatea de a aplana consecințele de ordin social ale recesiunii economice, de a menține stabilitatea macroeconomică și de a asigura relansarea rapidă a economiei moldovenești cu menținerea competitivității sale.

După ultima vizită a șefului misiunii FMI la Chișinău, dl Graeme Justice, s-a anunțat

că Fondul este gata să ofere ajutor financiar Republicii Moldova pentru a diminua efectele crizei. Sunt făcute estimări, de câți bani are nevoie țara noastră pentru a se salva de criză?

Tot acest timp FMI a susținut Republica Moldova și acum este gata să-și extindă asistența dacă i se va solicita acest lucru. Nu s-au discutat planuri concrete de asistență. Totodată, după cum probabil cunoașteți, comunitatea internațională a convenit să majoreze substanțial resursele FMI pentru a ajuta statele-membre să depășească impactul încetinirii ritmului creșterii economice globale.

La ce ar putea duce menținerea unui leu tare și, pe de altă parte, a unor rate înalte a dobânzii la credite în condiții de deflație și reducere a masei monetare?

În condițiile încetinirii creșterii economice globale, statele s-au confruntat cu imperativul de a menține situația sub control în multe privințe. Sarcina imediată pentru autorități este menținerea stabilității economice și ajustarea economiei într-un mod ordonat. Pe măsură ce se va atenua impactul recesiunii globale, va deveni tot mai importantă sarcina de a promova creșterea economică și de a revitaliza rapid economia.

Când vor începe negocierile unui noi program?

Aceasta trebuie să decidă guvernul.

Dumneavoastră personal ați fost afectat de criză?

Ca o persoană care a lucrat pe parcursul mai multor ani, încercând să îmbunătățească perspectivele economice ale Republicii Moldova, eu, desigur, sunt îngrijorat și sper că voi fi de ajutor în această perioadă dificilă.

Efectele crizei: transporturile de mărfuri sunt în cădere liberă

Companiile de transport din Republica Moldova au transportat, în primele două luni ale anului, circa 950 mii de tone de mărfuri, cu 61,4% mai puțin decât în aceeași perioadă a anului trecut, a anunțat, vineri, Biroul Național de Statistică.

„Este o consecință a contractării activității comerciale externe pe fundalul crizei economice”, afirmă experții.

Cel mai tare - cu 67% - a scăzut traficul feroviar. Companiile de transport auto au consemnat o reducere de circa 55%, în timp ce traficul aerian de mărfuri s-a diminuat cu aproximativ 20%.

În primele două luni s-a majorat doar transportul fluvial, cu 84%, evoluție datorată inițierii importului de carburanți prin portul Giurgiulești.

De rând cu traficul de mărfuri, s-a redus și transportul de pasageri. Astfel, în ianuarie-februarie 2009, cu microbuze și autobuze au fost transportați 16 mil. de pasageri, în scădere cu

8,6% față de perioada similară a anului trecut, în timp ce traficul aerian a scăzut cu circa 8% (la 50 mii de pasageri). Transportul feroviar de pasageri s-a majorat ușor, cu 1,7%, până la 440 mii de persoane.

Anterior, unii operatori din domeniu au anunțat că au fost nevoiți să trimită șoferii în concedii forțate, iar TIR-urile sunt parcate de mai multe săptămâni. Totodată, surse neoficiale au arătat că unii angajați ai Căii Ferate din Moldova sunt nevoiți să muncească cu program redus, în timp ce alții se află în concedii de șomaj tehnic.

Oferta de locuri de muncă în scădere

Numărul de locuri de muncă vacante a scăzut în ianuarie cu peste 35 la sută față de perioada respectivă a anului 2008: 5443 comparativ cu 8468. Cererea de forță de muncă s-a micșorat și numărul locurilor de muncă înregistrate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă este în descreștere.

Raportul dintre numărul șomerilor aflați în evidență la finele lunii și cel al locurilor de muncă vacante s-a mărit, constată Ministerul Economiei și Comerțului.

Potrivit datelor statistice, în luna ianuarie 2009 la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă au fost înregistrate 8 052 persoane, cu 2 223 mai mult față de perioada respectivă a anului precedent. Circa 13% din numărul total al șomerilor de 23 204 persoane care erau în evidența agențiilor teritoriale, la situația de la 1 februarie, au rămas fără lucru, „ca urmare a disponibilizărilor curente și colective de personal”.

În ianuarie au fost angajate 13,6 la sută din numărul total al persoanelor înregistrate la oficiile forței de muncă.

OPINIA EXPERTULUI

Mihai Bologan: Situația în acest an nu pare a fi tocmai optimistă

„Dacă e să judecăm după datele ANOFM, din luna mai 2008 până în luna ianuarie 2009, numărul de șomeri oficial înregistrați a scăzut continuu, cu circa 4000”, afirmă analistul economic Mihai Bologan, coordonatorul Clubului IDEA (Clubul Ideilor Economice Alternative).

Totuși, expertul crede că „situația nu pare a fi tocmai optimistă din punctul de vedere al ocupării forței de muncă, deoarece se așteaptă ca, în fine, criza să afecteze mai mult acest sector”. Ar putea să revină acasă circa 20-30 mii de emigranți moldoveni din Rusia „care vor pune presiune asupra pieței forței de muncă”.

De asemenea, construcțiile și transporturile se află în declin. Iar „faptul că industria a înregistrat o evoluție negativă în luna decembrie 2008, iar

indicele prețurilor producătorilor în luna februarie 2009 a scăzut cu 3% denotă că producătorii de asemenea suferă de pe urma crizei, iar reducerea numărului locurilor de muncă și respectiv a ofertei de locuri vacante este iminentă”, mai spune Bologan.

Coordonatorul Clubului IDEA mai susține că „în cazul unei eventuale deprecieri a leului”, ar „avea de suferit comerțul și serviciile” și „pentru a-și păstra nivelul veniturilor, managerii companiilor, în special a celor mici și mijlocii vor fi mult mai reticenți în privința angajării unor noi persoane”. „Intervenții asupra acestei situații vor putea fi făcute doar după anunțarea componenții noului Guvern și a politicii acestuia”.

Valentina Postolachi: Se resimt efectele crizei

Șefa direcției economice a Confederației Naționale a Patronatelor, Valentina Postolachi, menționează că, „deoarece industria se ține preponderent pe materia primă importată, iată că investitorii care au probleme la ei acasă deja au închis robinetul, comenzile s-au redus și chiar sunt anulate”. În consecință, „se închid locuri de muncă, mulți angajați sunt trimiși în concedii forțate”.

„Același lucru se poate spune și de sectorul construcțiilor. Criza economică ne afectează și pe noi”, spune doctorul în economie. La moment, însă, „este problematic de estimat ce se întâmplă în agricultură și care vor fi perspectivele”. Dar, „deoarece și în anul curent, la fel ca și 2008, agriculturii ar putea să nu aibă piață de desfacere”, nu se știe dacă țăranii nu vor renunța să lucreze pământul. „Apare și această dilemă”, afirmă Dna Postolachi.

Prost stau lucrurile în transport. „Și în servicii, în care este angajată peste 50 la sută din populație, s-au redus posibilitățile de angajare din cauza aceleiași crize care ne afectează”, constată expertul. Reprezentantul patronatului estimează că în 2009 „oferta de locuri de muncă va fi mult mai slabă, chiar și la munci prost plătite”.

Tatiana Lariușin: Tensiunile pe piața muncii sunt în creștere

Expertul Institutului de Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”, Tatiana Lariușin, spune că „influența negativă a crizei mondiale asupra pieței muncii din Moldova se resimte cu o întârziere de 5-6 luni, „Primul val al crizei a fost resimțit în construcții, transporturile internaționale și industrie în a doua jumătate a anului 2008 și a dus la o corecție a pieței muncii. Diminuarea producției industriale a generat o reducere a ofertei de locuri de muncă vacante cu 50-55%, în plus au fost reduse pachetele sociale și alte bonusuri”, mai afirmă expertul.

Dna Lariușin mai spune că „înghețarea unor proiecte în construcții și supraîncălzirea pieței primare a imobilului locativ, precum și deficitul de mijloace circulante cu care se confruntă companiile a dus la reducerea cererii la forța de muncă în acest domeniu”.

Deja la sfârșitul anului 2008, potrivit datelor ANOFM, tensiunea pe piața muncii a crescut de două ori, iar în ianuarie 2009 „numărul persoanelor aflate în căutare de lucru depășea de 25-30 ori numărul locurilor vacante scoase pe piață”, afirmă expertul IDIS „Viitorul”. Tatiana Lariușin spune că trebuie luat în considerare faptul că mulți au activități neformale, iar o mare parte din persoanele disponibilizate nu apelează la oficiile forței de muncă. „Va crește și ponderea așa ziselor locuri de muncă vulnerabile, când angajatorul nu încheie contract cu angajatul”, mai afirmă Dna Lariușin.

E semnificativ faptul, că „în situația de încetinire a ritmului de creștere economică, capacitatea economiei de a asimila oferta de muncă în creștere s-a dovedit a fi destul de slabă”, spune Dna Lariușin. O demonstrează și faptul că, potrivit unor companii moldovenești, deficitul acut de forță de muncă înalt calificată a fost substituit de căderea prețurilor la această mână de lucru, chiar de două ori, în numai 4-5 luni, mai afirmă expertul IDIS „Viitorul”.

DOSAR BUSINESS EXPERT

Rata șomajului, estimată conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii, a fost la sfârșitul anului 2008 de 3,9%, față de 5,4% în trimestrul IV 2007. În sectorul informal au lucrat 11,0% din totalul persoanelor ocupate în economie, iar 30,0% au avut un loc de muncă informal. Numărul șomerilor, estimat conform metodologiei Biroului Internațional al Muncii a fost de circa 48,3 mii, în trimestrul IV 2008. Șomajul a afectat într-o proporție mai mare bărbații – 59,6% din total numărul de șomeri, la fel și persoanele din mediul urban – 63,7%.

În ultimii trei ani, potrivit datelor oficiale, au fost create circa 200 mii noi locuri de muncă. au fost create, în fond, de întreprinderile mijlocii și mici.

Pe de altă parte, Biroul Național de Statistică anunța recent că numărul populației, care are un loc de muncă, s-a redus în trimestrul IV 2008 cu 10 la sută față de trimestrul doi sau 110 mii de oameni. Crește numărul angajaților care sunt trimiși în concediu forțat.

Numărul populației ocupate în economie a scăzut de la 1505 mii în anul 2002 la 1184 mii în trimestrul IV 2008. Populația economic activă s-a redus în aceeași perioadă de la 1615 mii la 1232 mii de persoane.

Moldova pe locul 95 în topul Forbes al celor mai bune țări pentru afaceri

Republica Moldova a pierdut cinci poziții în topul celor mai atractive țări pentru afaceri (The Best Countries for Business) realizat de Forbes, coborând până pe locul 95, din totalul de 127 de state analizate și se poziționează între Armenia și Mozambic. În condițiile de criză nu este cea mai mare cădere, Federația Rusă a coborât cu 17 poziții și a ocupat doar locul 103, iar Ucraina în genere s-a prăbușit cu 22 trepte, până pe locul 97, astfel că Moldova este despărțită de vecinul său de Nigeria și Mozambic.

Republica Moldova a primit punctaje mari pentru protecția drepturilor investitorilor (locul 30 față de 76 în 2008), libertatea comerțului (locul 52), birocrație (47). Punctaje mai reduse au consemnat inovația, tehnologiile și dreptul la proprietate.

Moldova rămâne una din cele mai sărace țări din Europa, în pofida ultimelor progrese, constată Forbes. Este o țară cu o climă favorabilă și soluri foarte bune, însă nu dispune de zăcăminte minerale. În consecință, economia moldovenească depinde foarte mult de agricultură, precum și calitatea produselor agricole - fructe, legume, vinuri, tutun. Republica Moldova este nevoită să importe aproape sută la sută resurse energetice. Introducerea de către Federația Rusă a embargoului la importul de vinuri moldovenești și producția vegetală, precum și dublarea prețurilor la gazele naturale exportate de Rusia în Moldova a dus la reducerea ritmurilor de creștere a Produsului Intern Brut în anul 2006. În următorii doi ani (2007-2008) creșterea a revenit la nivelul de 6%, înregistrat în 2000-2006.

Economia moldovenească «rămâne a fi vulnerabilă de prețurile înalte la combustibil, dependența agriculturii de condițiile climaterice și scepticismul investitorilor străini», afirmă autorii clasamentului.

Regimul preferințelor comerciale acordate de Uniunea Europeană și majorarea exporturilor pe piața rusă vor impulsiona creșterea, însă aceste însă Republica Moldova va putea să beneficieze de acestea doar în cazul ridicării standardelor de calitate.

Criza mondială nu a afectat serios economia moldovenească în anul 2008, din cauza slabei integrării a acesteia în sistemul financiar internațional. Recesiunea din unele țări ale Europei și Federația Rusă are putea însă să aibă efecte negative asupra economiei Moldovei în anul 2009.

Schimbări în vârful clasamentului

Cea mai atractivă economie pentru investitori rămâne Danemarca, care și-a menținut poziție din 2008 chiar și epoca de criză. Pe locul doi a urcat SUA, care și-a îmbunătățit ratingul cu două poziții. Canada a fost plasată pe poziția a treia, la care a ajuns de pe locul șapte în anul trecut. Următoarele locuri sunt ocupate în ordine de Singapore (+4 poziție), Noua Zeelandă (+7 poziții), Marea Britanie (în 2008 a fost plasată pe locul 5), Suedia (nr. 6 în anul trecut), Australia, care a intrat în Top-10 venind de pe locul 12, Hong Kong și-a menținut pozițiile, iar Norvegia a urcat de pe 15 în 2008 pe 10 în acest an.

Categoria	Locul	2008
Libertatea comerțului	52	56
Libertatea monetară	112	110
Dreptul la proprietate	98	38
Inovațiile	109	103
Tehnologiile	90	100
Gradul birocrației	47	60
Protecția drepturilor investitorilor	30	76
Corupția	89	85
Libertățile personale	77	78
Rata impozitului corporativ	82	

Nu și-au menținut locul în Top-10 Islanda (poziția a 2-a în 2008) și Estonia (nr.10), economiile cărora au fost grav afectate de recesiune.

Cele mai notabile avansuri în topul Forbes printre lideri din acest an l-au înregistrat Noua Zeelandă. Schimbări spectaculoase s-au produs și pe alte segmente ale topului. Astfel, Iordania a sărit de pe locul 61 în anul 2008 pe 33 în 2009, Emiratele Arabe Unite au urcat de 74 pe 46, s-a apropiat mult

de lideri Malaiezia, plasată pe locul 25, față de 38 în anul trecut.

La nivel est-european, Georgia ocupă un loc notabil 64, Estonia e pe 17, însă a pierdut șapte poziții față de anul 2008, Ucraina împarte cu Nigeria locul 97, iar România a coborât șapte poziții și a ajuns pe locul 47.

Topul Forbes a celor mai atractive țări pentru afaceri este la cea de-a patra ediție. În cea din anul curent au fost incluse încă șase state, astfel că numărul țărilor luate în analiză a ajuns la 127.

Clasamentul a fost realizat folosind rapoarte și cercetări ale Heritage Foundation, Forumului Economic Mondial, Băncii Mondiale, Transparency International, Freedom House, Deloitte Tax, Camera de Comerț a SUA și CIA.

Pentru stabilirea celor mai bune state în funcție de climatul economic, Forbes a urmărit indicatori precum libertățile personale, în care sunt incluse: dreptul de a participa la alegeri libere și corecte, libertatea de exprimare și de asociere. De asemenea, au fost luate în calcul recurența cazurilor de corupție, politicile economice și gradul în care acestea încurajează liberul schimb sau încearcă să mențină un nivel scăzut al inflației. Alte variabile au mai fost: competitivitatea mediului economic, nivelul prețurilor și al salariilor, restricțiile la investițiile străine, nivelul tehnologic, legile care protejează sau încurajează investitorul, taxele impuse companiilor, etc. În condițiile crizei mondiale, în acest an, au fost luate în considerare indicatorii pieței de capital.

COMPANIA INTERNAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI "ASITO" S.A.

ASIGURAREA TURIȘTILOR PE DURATA CĂLĂTORIEI PESTE HOTARE

Compania Internațională de Asigurări „ASITO” Vă propune o asigurare care Vă garantează un suport financiar în caz de dereglare a sănătății peste hotare.

Avantajele asigurării la „ASITO”:

- Consecințele accidentului suportat peste hotarele țării;
- Pierderea bagajului Asiguratului;
- Asistență juridică în cazul pierderii pașaportului internațional;
- Anularea sau întreprinderea călătoriei.

Asigurarea acoperă următoarele riscuri:

- Imbolnăvire subită acută (insolație, reacție alergică, arsuri, degerături, dereglarea funcției sistemului digestiv, boli inflamatorii acute ș.a.);
- Acutizarea maladiei cronice;
- Evacuare medicală, în cazul în care starea pacientului permite transportarea acestuia;
- Repatriere postmortem în cazul decesului Asiguratului.

Costul asigurării:

Pentru 7 zile în România clientul va achita doar 0,41€ pe zi, fiind asigurat la suma de 15000 €.

Pentru 7 zile în Franța, Italia sau Germania doar 0,54€ pe zi, fiind asigurat la suma de 30000€.

CU “ASITO” INVESTEȘTI ÎN SĂNĂTATE!

tel. **233 500**

Cinci motive pentru care iubim criza

Așa cum mezina i-a demonstrat împăratului că fără sare în bucate nu se poate, iată cinci motive pentru care trebuie să iubim criza:

1. Scăderea prețurilor la imobiliare: Boom-ul din ultimii trei ani ai pieței imobiliare a transformat România în una dintre cele mai scumpe piețe din regiunea Europei Centrale și de Est. Criza însă a pus capăt acestui "bubble", aducând prețurile imobiliarelor cu picioarele pe pământ.

2. Creșterea dobânzilor la depozite: "Nu ne vom mai întâlni prea curând cu dobânzi real pozitive la depozitele bancare. În prezent, dobânzile bancare au ajuns la valori extrem de atrăgătoare pentru cei care dispun de lichidități", spune Mihail Ion, președintele societății de administrare a investițiilor Raiffeisen Asset Management. Băncile au ajuns să plătească dobânzi de peste 20% pentru cei care au sume consistente în lei pe care vor să le

Un împărat dintr-un vechi basm românesc se supără că mezina spune că îl iubește ca "sarea în bucate", când celelalte fiice îl conving că "dragostea e dulce ca zahărul și mierea". Parabola care se dovedește a fi adevărată în vremurile noastre: obișnuți cu dulcele gust al profiturilor dintr-un deceniu de creștere economică, puțini sunt cei care se pot obișnui cu "sărutul" crizei.

"depoziteze" la ele.

3. Poți să cumperi o companie la Bursă cu 500.000 euro: criza a făcut Bursa de Valori București tot mai accesibilă investitorilor mici.

Cotațiile acțiunilor au scăzut așa de mult încât

500.000 de euro ar fi de ajuns pentru ca un investitor să achiziționeze cea mai mică companie de pe Bursă, Energopetrol Campina (ENP), care efectuează lucrări de construcții-montaj și instalații. Cu aceiași bani, un investitor ar putea să cumpere pachetul majoritar de acțiuni la producătorul de vase emailate Ves Sighisoara (VESY), recent promovată la cota de pe piață RASDAQ.

4. Chilipiruri și active ieftine: pentru companiile interesate de consolidarea poziției în piață prin achiziția unor jucători, criza a generat unul dintre cele mai favorabile contexte.

Acum companiile pot cumpăra active la prețuri la care în urmă cu doi ani nici nu visau.

5. Criza ne-a învățat cât de importante sunt cumpătarea, încrederea și lucrurile simple. Asistăm la "history in the making", cum spun anglosaxoni, și pe bună dreptate că momentele pe care le-am trăit în 2008 și pe care le trăim în 2009 le vom regăsi peste câțiva ani în manualele de istorie.

Aceste constatări preluate din zf.ro sunt, mai mult sau mai puțin, valabile și pentru Republica Moldova

Vânzările de mărfuri în scădere cu 6,3% față de 2008

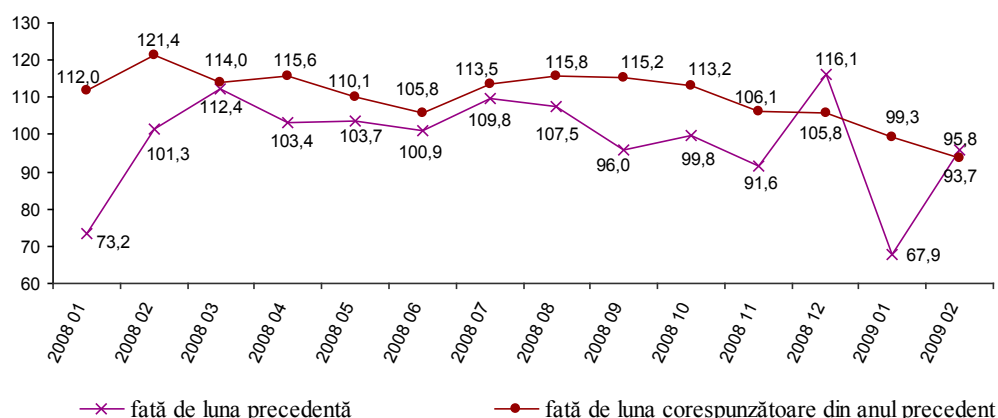
Vânzările de mărfuri cu amănuntul prin unitățile comerciale au constituit, în luna februarie, 1318,7 milioane de lei, marcând, în termeni reali, o diminuare de 4,2% față de luna precedentă și de 6,3% comparativ cu luna februarie 2008.

În ianuarie-februarie 2009 populației i-au fost comercializate mărfuri de consum în valoare de 2718,3 milioane de lei, înregistrând, în termeni reali, o scădere de 3,4% față de ianuarie-februarie 2008, care a fost condiționată, în principal, de micșorarea vânzărilor de mărfuri nealimentare (-9,2%), cărora le revine 60,2% din totalul vânzărilor cu amănuntul.

Reducerea volumului de vânzări cu amănuntul s-a înregistrat la unitățile comerciale cu formă de proprietate publică, privată și mixtă (publică+privată) respectiv cu 18,4%, 8,5% și 5,8%. Totodată, la unitățile comerciale cu forma de proprietate mixtă (cu participarea capitalului străin) și străină volumele de vânzări s-au majorat cu 10,4%.

Sursă: Biroul Național de Statistică

Evoluția indicilor lunari ai volumului de vânzări cu amănuntul, prin unitățile comerciale (%)

Crește businessul cu cărți

Potrivit datelor Serviciului Vamal, importurilor de carte și publicații periodice în anul 2008 au depășit 120 mil lei, față de 116 mil lei în anul precedent.

Cantitatea totală de producție poligrafică importată în Republica Moldova a constituit 1 737,51 tone, dintre care cărți - 629,61 tone și publicații - 1 107,90 tone. Anul trecut au fost înregistrați peste 300 de agenți economici specializați în importul producției poligrafice.

Ziarul electronic Business Expert este un proiect al Asociației Ziariștilor Economiști și al Clubului Presei Economice, desfășurat cu suportul PR companiei Profile.

Ziarul are o periodicitate bisăptămânală.

Business Expert este distribuit la peste 1200 de manageri ai companiilor din Republica Moldova.

Pentru amplasarea publicității și alte informații tel. 211868, 211869, buletin@businessexpert.md